

Subject Area
Finance

Year: 2022
Vol: 8
Issue: 94
PP: 340-345

Arrival
09 November 2021
Published
31 January 2022
Article ID Number
3811
Article Serial Number
12

Doi Number
<http://dx.doi.org/10.26449/ssj.3811>

How to Cite This Article
Mutlu, Ü. & Özer, G. (2022).
“Bireylerin Güven, Finansal Okuryazarlık Ve Finansal Risk Toleransının Risk Alma Tutumları Üzerindeki Etkisi”
International Social Sciences Studies Journal, (e-ISSN:2587-1587) Vol:8, Issue:94; pp:340-345

Social Sciences Studies Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

Bireylerin Güven, Finansal Okuryazarlık Ve Finansal Risk Toleransının Risk Alma Tutumları Üzerindeki Etkisi

The Effect Of Individuals' Trust, Financial Literacy And Financial Risk Tolerance On Risk Taking Attitudes

Ümmühan MUTLU¹ Gökhan ÖZER²

¹ Öğr. Gör.Dr. Kocaeli Üniversitesi, Hereke Ö.İ.U. Meslek Yüksek Okulu, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları, Körfez, Kocaeli

² Prof. Dr. Gebze Teknik Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Gebze, Kocaeli

ÖZET

Bilgi ve iletişim teknolojisinde yaşanan gelişmeler çerçevesinde bireylerin risk karşısında gösterdiği tutum yani risk alma tutumlarının incelenmesi önem arz etmektedir. Bu kapsamda, bireylerin risk alma tutumlarının altında yatan sebeplerin araştırılması gerekmektedir. Bu çalışmada, bireylerin güven, finansal okuryazarlık ve finansal risk toleranslarının risk alma tutumları üzerindeki etkisi incelenmektedir. 1347 gönüllü bireyin katılımıyla gerçekleştirilen anket aracılığıyla araştırma verileri toplanmıştır. Araştırmanın analizlerinde faktör yapısının incelenmesi için açıklayıcı faktör analizi yapılmıştır. Değişkenler arasındaki ikili ilişkilerin analizi için korelasyon analizi ve hipotezlerin test edilmesinde doğrusal regresyon yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, güven, finansal okuryazarlık, finansal risk toleransı değişkenlerinin bireylerin risk alma tutumları üzerinde anlamlı etkileri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Güven, Finansal okuryazarlık, Finansal risk toleransı, Risk alma, Kişisel finans.

ABSTRACT

Within the framework of developments in information and communication technology, it is important to examine the attitudes of individuals towards risk, that is, their risk-taking attitudes. In this context, it is necessary to investigate the reasons underlying the risk-taking attitudes of individuals. In this study, the effects of individuals' trust, financial literacy and financial risk tolerance on risk taking attitudes are examined. Research data were collected through a survey conducted with the participation of 1347 volunteers. In the analysis of the research, explanatory factor analysis was performed to examine the factor structure. Correlation analysis was used for the analysis of the bilateral relations between the variables and linear regression method was used for testing the hypotheses. As a result of the research, it was determined that the variables of trust, financial literacy, financial risk tolerance have significant effects on the risk taking attitudes of individuals.

Keywords: Trust, Financial Literacy, Financial risk tolerance, Risk taking, Personal finance

1. GİRİŞ

Bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler, bireylerin finansal karar, tutum ve davranışlarında da değişiklik yaratmıştır. Bu bağlamda bireylerin finansal konularla iç içe bir kavram olan risk alma tutumlarının incelenmesi gereği ortaya çıkmaktadır. Bireylerin risk alma tutumlarının açıklanması hem araştırmacılar hem de finansal kuruluşlar açısından önem arz etmektedir.

Finansal yatırımlarda risk, bireylerin yatırımlarından beklenen getiriden daha az kazanma olasılığı olarak açıklanabilmektedir (Sung ve Hanna,1996). Bu çalışmada incelenen, risk alma tutumu, bireyin risk alma konusunda gösterdiği tepkileri ele almaktadır.

Geleneksel finans teorisinde, bireylerin rasyonellik ilkesi doğrultusunda hareket ettikleri kabul edilmektedir. Bu yaklaşım bireylerin duygularını ve diğer psikolojik ve bilişsel faktörleri dikkate almamaktadır. Geleneksel finansın bireylerin risk alma tutumu, finansal tutum ve davranışlarının altında yatan sebepleri açıklamada yetersiz kalması nedeniyle kişisel finans çalışmaları hız kazanmıştır.

Kişisel finans temelinde, artan iflaslar ve yüksek borçluluk düzeyleri ile tasarruf miktarlarındaki azalışların etkisiyle bireylerin risk tutum ve davranışlarının araştırılmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Bu çalışmada kişisel finans bakış açısı altında güven, finansal okuryazarlık, finansal risk toleransı değişkenlerinin, bireylerin risk alma tutumları üzerindeki etkileri incelenmiştir. Araştırmanın ikinci bölümü, kavramsal çerçeve, güven, finansal okuryazarlık ve finansal risk toleransı değişkenleri hakkında açıklamaların yapıp literatür hakkında bilgilerin sunulduğu bölümdür. Üçüncü bölümde, araştırmanın metodolojisi ve elde edilen bulgulara yer verilmektedir. Son olarak, tartışma ve sonuç bölümü ile çalışma tamamlanmaktadır.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bireylerin sergiledikleri irrasyonel davranışlar sonucunda davranışları etkileyen faktörlerin incelenmesine yönelik çalışmalar önem kazanmıştır. Başta bireylerin, sosyoekonomik ve demografik özellikleri ele alınarak araştırmalar yürütülmüştür. Fakat bu araştırmaların bireylerin birbirinden farklılıklarının dikkate alınmaması nedeniyle araştırmalarda psikolojik ve bireysel özelliklerin etkisinin ölçülmesi yoluna gidilmiştir. Bu kapsamda araştırmada; risk alma tutumunu etkilediği düşünülen faktörler olan güven, finansal okuryazarlık, finansal risk toleransı ile risk alma tutumunun ilişkisi incelenmektedir.

Dünyada meydana gelen ekonomik gelişmeler doğrultusunda bireyler risk ile sürekli etkileşim halindedir. Bireyler yatırımlarından daha fazla getiri elde edebilmek için riskin türleri ile karşılaşabilmektedir. Finansal açıdan risk bireyin yatırımdan beklediği getirinin, gerçekleşen getiriden sapma ihtimali olarak tanımlanmaktadır.

Genel olarak risk, birey tarafından beklenmeyen olayların gelecekte meydana gelme olasılığı şeklinde tanımlanır (Anbar ve Eker; 2009). Riskle ilgili yapılan farklı bir tanımda; bir konuda alınan kararların muhtemel istenmeyen neticelerini içeren belirsizlik düzeyi şeklinde riskten bahsedilmektedir (Sitkin ve Pablo; 1992). Risk alma tutumu, bireyin risk almaya yönelik tutumunu ölçmeyi amaçlayarak risk alma ile ilgili bir düşüncede oluşmaktadır.

Bireylerin risk alma tutumlarının belirlenmesi, finansal kurumların müşterilerine rehberlik ederken ihtiyaç duyacakları en önemli özellik olarak ifade edilmektedir (Gibson et al., 2013). Buna ilaveten, bireylerin finansal risk alma konusunda gösterdikleri istek düzeyi, yatırım kararları ve getirilerine etki etmektedir. Risk almanın genetik faktörlerden yola çıkarak şekillenmesi, finansal davranışın genetik bileşenleri ile ilgili literatüre katkı sağlamaktadır (Kuhnen ve Chiao, 2009).

Risk alma tutumu üzerinde etkisi ölçülen güven değişkeni, Halis ve Şenkal (2009) daki çalışmasında bireyin olumlu beklentileri doğrultusunda bir başkasının etkilerine açık olma niyeti şeklinde belirtilmektedir. Finansal olarak güven tanımlanırken, bireylerin finansal konularda hizmet sağlayıcı olma özelliğine sahip olan finansal hizmetler sektörüne, finansal aracılık ve danışmanlık yapan kişi ve kuruluşlara, finans profesyonellerine, finansal hizmet sunan piyasalara, finansal işlemlerinde bireylerin en fazla yararlandığı kurum ve kuruluşlara ve finansal konularda verdikleri kararlar bakımından hükümete duyduğu güven ifade edilmektedir.

Finansal okuryazarlık kavramı, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü tarafından, bireylerin finansal kavramlar konusunda bilgilendirilmesini, riskler ve finansal kararlarında tercihte bulunulabilecek seçenekler arasından doğru seçimi yapabilecek bilgi düzeyine sahip olmasını sağlayan, bireylerin finansal refahını artırma süreci olarak tanımlanmaktadır (Lusardi, 2006). Finansal okuryazarlık, bireyin tasarruf, krediler, harcama, yatırım, finansal planlama gibi genel finansal konular çerçevesinde finansı tanıma ve yaşantıya uyarlayabilme becerisi şeklinde de tanımlanabilmektedir.

Remund, (2010), finansal okuryazarlık kavramını açıklarken; bütçeleme, tasarruf, krediler ve yatırım şeklinde dört ortak noktadan yararlanmaktadır. Ekonomik hayatta meydana gelen değişiklikler, düşük tasarruf faiz oranları, artan iflas ve borç seviyeleri ile karar vermede kişisel sorumluluğun artması, gelecekte ekonomiyi etkileyen konuların başında gelmektedir. Monticone (2010) daki çalışmasında, bireyin finansal okuryazarlık seviyesinin a). Sosyodemografik özellikler, b) Aile geçmişi, c) Zenginlik ve d) Zaman tercihi şeklindeki kavramlarla ilişkili olduğunu ifade etmektedir. Lusardi (2008) de ise, araştırmasında genel olarak finansal okuryazarlığın 5 boyutla ölçülebileceğini belirtmektedir. Bu boyutlar, a) Temel kişisel finans bilgisi, b) Finansal yönetim bilgisi, c) Kredi ve borç yönetimi, d) Tasarruf ve yatırım bilgisi ve e) Risk yönetimidir.

Finansal risk toleransı, bir bireyin kabul etmeye istekli olacağı maksimum belirsizlik miktarı olarak tanımlanabilir (Gable, 2000). Finansal risk tolerans seviyelerine uygun yatırım alternatifleri sunmak ve bu doğrultuda portföy oluşturmak bireysel yatırımcıların yatırımlarından daha fazla getiri sağlamasına ve yatırımlarından aldıkları memnuniyetin artmasına neden olmaktadır.

Bireylerin finansal risk toleransı, iç ve dış faktörlerin etkisiyle zaman içinde değişebilmektedir. Bir çalışmada duygu ve kişisel tutumlardan etkilenen finansal risk toleransının dış etkenlere göre değişiklik gösterdiği belirtilmektedir (Cordell, 2001).

3. BULGU VE TARTIŞMALAR

Bireylerin risk alma tutumlarını açıklamak amacıyla gerçekleştirilen bu araştırma, finansal okuryazarlık, finansal risk toleransı ve güvenin, bu tutum üzerindeki rolünü incelemeyi amaçlamaktadır. Basit tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılarak her bir alt gruba demografik özellikler açısından ulaşılmaya çalışılmıştır. Araştırmanın veri toplama aşamasında, anket yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın verileri İstanbul, Ankara, İzmir, Kocaeli, Bursa, Sivas ve Karabük illerinde 18 yaş üstü mali bağımsızlığa sahip 1347 kişiden elde edilmiştir. Örneklemin

tanımlayıcı istatistiklerine göre ankete katılanların %43,5'i kadın, %56,5'i erkek, %44' ü lisans mezunu ve 25-50 yaş aralığındadır. Ayrıca katılımcıların yaklaşık %66'sı evli ve %34'ü bekdir. Anket formunun birinci bölümü, katılımcıların demografik özelliklerini belirlemeye yönelik sorulardan, ikinci bölümü ise katılımcıların finansal okuryazarlık, finansal risk toleransı, güven ve risk alma tutumuna ilişkin düşüncelerini ölçmek için oluşturulmuş 5'li Likert tipi ifadelerden oluşur. Likert ölçeği gibi dereceli kurulan testlerde Cronbach Alfa Katsayısı dikkate alınarak incelemeler yapılır (Tavşancıl, 2006). Tablo 1' de araştırmanın ölçeklerinin Cronbach Alfa katsayılarının 0,70 in üzerinde olduğu görülmektedir.

Araştırma verilerinin analizinde SPSS 21.0 istatistik programı kullanılmıştır. Bu çalışmada, finansal okuryazarlık kavramını ölçmek için Lusardi ve Mitchell (2007) ölçeği, finansal risk toleransına yönelik "Grable ve ark. (1999), risk alma tutumunu ölçmede Sjöberg ve Engelberg (2009) 'dan yararlanılmıştır. Araştırmanın hipotezleri aşağıdaki gibidir:

H1: Güven, bireyin risk alma tutumunu pozitif etkilemektedir.

H2: Finansal risk toleransı, bireyin risk alma tutumunu pozitif etkilemektedir.

H3: Finansal okuryazarlık, bireyin risk alma tutumunu pozitif etkilemektedir.

Araştırmada ölçek geçerliğini sağlamak için açıklayıcı faktör analizi yapılmıştır. Faktör analizinden sonra değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek için korelasyon analizi uygulanmıştır. Hipotezleri test etmek için; Risk alma tutumu bağımlı değişkeni, güven, finansal okuryazarlık ve finansal risk toleransı bağımsız değişkenleri ile çoklu doğrusal regresyon analizi gerçekleştirilmiştir.

Faktör analizinin uygunluğunu ve örneklemin yeterliliğini gösteren Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri 0.854 olarak elde edilmiştir. Bu değer 0.70'in üzerinde olması örneklem yeterliliğine kanıt sunar (Field, 2013). Araştırmanın değişkenlerini ölçmek için kullanılan ölçeklerin güvenilirlik ve faktör yükleri aşağıda Tablo-1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Faktör Analizi

İfadeler	Güven	Finansal Okuryazarlık	Finansal Risk Toleransı	Risk Alma
G1	0,825			
G2	0,768			
G3	0,877			
G4	0,863			
FO1		0,729		
FO2		0,797		
FO3		0,774		
FO4		0,781		
FO5		0,685		
FO6		0,795		
FO7		0,774		
FR1			0,759	
FR3			0,754	
FR4			0,611	
FR5			0,545	
FR8			0,515	
FR11			0,564	
R1				0,738
R4				0,678
R5				0,506
R8				0,683
R12				0,738
Cronbach alfa değerleri	0,874	0,776	0,835	0,693

Tablo 2' de açıklayıcı faktör analizine göre ilgili ifadeler beklendiği gibi faktörler altında toplanmıştır. Hair et al. (2010)' da yakınsama geçerliliğini, faktör yükleri 0,70 hatta 0,50 ve üzerinde olan göstergelerin, sağlayabileceğini raporlamıştır. Bütün faktör yükleri 0,50' nin üzerinde bulunmaktadır.

Tablo 2. Korelasyon analizi

		Güven	Risk alma	Finansal risk toleransı	Finansal okuryazarlık
Güven	Pearson Correlation	1	,272**	,270**	-,042
	Sig. (2-tailed)		,000	,000	,123
	N	1347	1347	1347	1347
Riskalma	Pearson Correlation	,272**	1	,372**	,156**
	Sig. (2-tailed)	,000		,000	,000
	N	1347	1347	1347	1347
Finansal risk toleransı	Pearson Correlation	,270**	,372**	1	,002
	Sig. (2-tailed)	,000	,000		,949
	N	1347	1347	1347	1347
Finansal Okuryazarlık	Pearson Correlation	-,042	,156**	,002	1
	Sig. (2-tailed)	,123	,000	,949	
	N	1347	1347	1347	1347

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Korelasyon analizi ile değişkenler arasındaki ikili ilişki tespit edilirken ek olarak bu ilişkilerin yönü, şiddeti hakkında bilgilere de ulaşırlar. Araştırmada, Tablo 3' de verilen korelasyon analizine göre finansal okuryazarlık ve güven arasındaki ilişki ile finansal okuryazarlık ve finansal risk toleransı arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlı değildir. Bunun dışındaki diğer tüm değişkenlerin p: 0,01 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Araştırmanın hipotezlerin analizi için doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan çoklu doğrusal regresyon analizinde, bağımlı değişken hakkında en iyi tahmini sağlayan, bir yada daha fazla bağımsız değişken kullanılarak denklemin katsayılarının tahminine dair çalışmalar yürütülmektedir.

Tablo 3. Özet

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,444a	,197	,195	,60667

a. Predictors: (Constant), finriskaa, finokua, guven

b. Dependent Variable: riskalma

Tablo 4' e göre, araştırmanın tahmin seviyesi 0,444 yani yüzde 44,4 olarak özetlenmektedir. Bu değer bağımlı değişken yani risk alma tutumunun tahmin seviyesinin, bağımsız değişkenlerce yüzde 44,4 olarak belirlenmesiyle ifade edilmektedir. R-kare değeri, bağımsız değişkenlerin risk almayı 0.197 veya % 19,7 olarak açıkladığını ifade etmektedir.

Tablo 4. Anova Tablosu

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	121,128	3	40,376	109,704	,000b
	Residual	494,283	1343	,368		
	Total	615,411	1346			

a. Dependent Variable: riskalmaa

b. Predictors: (Constant), finriskaa, finokua, guvaaa

Tablo 5' de görüldüğü üzere; $F(3, 1343) = 109,704$, $p < 0,05$ düzeyinde F oranı, veriyle uyumlu genel regresyon modelinin anlamlılığını göstermektedir.

Tablo 5. Katsayılar

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,394	,116		12,059	,000
	Güven	,138	,018	,192	7,570	,000
	Finansalokuryazarlık	,153	,023	,163	6,670	,000
	Finansalrisktoleransı	,307	,024	,320	12,590	,000

a. Dependent Variable: riskalma

Tablo 5'te, bağımsız değişkenin anlamlılığı için t-testinin, tüm bağımsız değişkenlerce 0.05 seviyesinde istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir. Bu kapsamda güven, finansal okuryazarlık ve finansal risk toleransı değişkenlerinin, risk alma tutumu üzerinde pozitif anlamlı etkiye sahiptir. Finansal risk toleransının en yüksek katsayı değerine (0,320) sahip olması nedeniyle risk alma tutumunu en fazla açıklama gücüne sahip olduğu ifade edilebilir. Analiz sonucunda, H1, H2 ve H3 hipotezleri desteklenmektedir.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırma, kişisel finans literatürüne bireylerin risk alma tutumuna etki eden faktörlerin incelenmesi anlamında katkı sağlamaktadır. Literatürde bireylerin güven, finansal okuryazarlık ve finansal risk toleranslarının, risk alma tutumuna etkilerini araştıran bir çalışma bulunmamaktadır. Araştırma, bireylerin güven, finansal risk toleransı ve finansal okuryazarlık düzeyleri ile risk alma tutumları arasında doğrudan bir ilişki olduğu bulunmuştur.

Bu çalışma, bireylerin güven, finansal okuryazarlık düzeylerinin ve finansal risk toleranslarının, risk alma tutumları üzerinde doğrudan bir ilişkisi olduğu sonucuna varmıştır. Araştırmada finansal risk toleransı değişkeninin en yüksek katsayıya ulaştığı görülmüştür. Finansal risk toleransında gerçekleşen bir birimlik artış, risk alma tutumunda 0,320 puanlık olumlu bir değişiklik olduğunu göstermektedir. Bireylerin risk alma tutumu veya risk toleransının bilinmesi ile finansal danışmanlar müşterilerini tanımak konusunda büyük avantaj sağlamaktadır (Hanna ve Lindamood, 2004; Roszkowsky ve Grable, 2005).

Finansal risk toleransından sonra risk alma tutumu üzerinde etkisi tespit edilen diğer değişken güvendir. Literatürde güvenin, finansal risk toleransına pozitif etkisi olduğuna dair kanıtlar mevcuttur (Magendans et al., 2017). Buna göre bireyin finansal hizmetler sektörüne, finansal piyasalara ve finans danışmanlarına olan güven düzeyindeki artışlar, bireyin risk alma tutumu üzerinde pozitif etki yapmaktadır.

Son olarak finansal okuryazarlık değişkeninin de risk alma tutumu üzerinde pozitif etki gösterdiği tespit edilmiştir. Finansal okuryazarlık, bireyin sahip olduğu finansal bilgi ve donanımın finansal konulardaki tutum ve davranışlarını olumlu olarak yansıtması anlamına gelmektedir. Bu nedenle bireylerin finansal farkındalıklarının artırılmasına yönelik çalışmaların yapılması oldukça önemlidir. Çalışmada finansal okuryazarlığın bireylerin finansal davranışları üzerinde yarattığı pozitif etkiye yönelik çalışmalar mevcuttur (Andarsari ve Ningtyas, 2019; Arifin, 2017; Robb & Woodyard, 2011).

Bireylerin risk alma tutumlarının doğru finansal kararlarla ilişkilendirilmesinde, devlete, finans piyasalarına ve finansal kurumlara olan güvenin artırılması ve finansal piyasalarda şeffaflığın sağlanması gerekmektedir. Diğer yandan, bireylerin finansal bilinç düzeylerinin artırılması ve finansal risk toleransları doğrultusunda finansal tutum ve davranışlar sergilemelerini sağlamak için finansal konulardaki eğitim ihtiyacının giderilmesi konusunda faaliyetler yürütülmelidir.

Sonuç olarak araştırma, bireylerin risk alma tutumlarını açıklamada güven, finansal okuryazarlık ve finansal risk toleransı değişkenlerinin önemini vurgulamaktadır. Bu değişkenlerin bireylerin risk alma tutumlarının incelenmesi konusunda bilgi talep eden ilgili kişi ve kuruluşlara katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bireylerin ve ülkelerin makro anlamda ekonomik refahlarının artırılması ancak bu bireylerin risk alma tutumlarına uygun sorumlu finansal davranışları ile sağlanabilir. Bu bağlamda, finans kuruluşlarının bireylerin psikolojik ve bilişsel özelliklerinden finansal okuryazarlık, finansal tutum ve finansal risk toleransı gibi değişkenlerin, bireylerin risk alma tutumlarına etkisini dikkate almaları önerilmektedir. Bu bağlamda finansal danışmanların bireylerin psikolojik ve bireysel özelliklerine uygun yatırım araçlarını seçmelerinde rehberlik etmesi gerekmektedir. Bu nedenle yatırım portföyleri belirlenmeden önce bireylerin psikolojik ve bireysel faktörler açısından değerlendirilmesi ve daha sonra risk alma tutumu doğrultusunda sabit getirili ya da riskli varlıklara yönlendirilmesi önerilmektedir. Bu çerçevede, finansal yatırım yapan bireylerin de yatırımlarından daha yüksek kazanç ve daha fazla memnuniyet elde etmesi mümkün olabilecektir.

Gelecek araştırmaların, risk alma tutumu üzerinde duygular, kontrol odağı, kişilik özellikleri gibi faktörlerin etkisinin ölçülmesi risk alma tutumu literatürüne katkı sunacaktır.

KAYNAKLAR

Anbar, A., & Melek, E. (2009). Bireysel yatırımcıların finansal risk algılamalarını etkileyen demografik ve sosyoekonomik faktörler. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 5(9), 129-150.

Andarsari P. R., Ningtyas M. N., (2019), "The role of financial literacy on financial behavior", *Journal Of Accounting And Business Education*, 4(1), 24-33.

Arifin A. Z., (2017), "The influence of financial knowledge, control and income on individual financial behavior", *European Research Studies Journal*, 20(3A), 635-648.

Cordell, D., (2001), "RiskPACK: How to evaluate risk tolerance", *Journal of Financial Planning*, 14(6), 36-40.

Field, A. (2013). *Discovering statistics using IBM SPSS statistics*. Sage publications.

- Gibson R., Michayluk D., Van de Venter G., (2013), "Financial risk tolerance: An analysis of unexplored factors", *Financial Services Review*, 22(1), 23–50.
- Grable J. E., Joo S.-H., (2000), "A cross-disciplinary examination of financial risk tolerance", *Consumer Interests Annual*, 46, 151–157.
- Grable J., Lytton R., (1999), "Assessing financial risk tolerance: Do demographic, socioeconomic, and attitudinal factors work", *Family Relations and Human Development*, 3(1), 80–88.
- Grable, J., Roszkowski, M., Joo, S.H., O'Neill, B., Lytton, R.H., (2009), "A test of the relationship between self-classified financial risk-tolerance and investment risk-taking behaviour", *International Journal of Risk Assessment and Management*, 12 (2–4), 396–419.
- Hair J., Black W., Babin B., Anderson R., (2010), "Multivariate data analysis: a global perspective", In *Multivariate Data Analysis: A Global Perspective*.
- Halis, Muhsin; Şenkal, Abdülkadir. (2009), *Türk İşletme Kültüründe Ortaklık ve Güven*, İstanbul Ticaret Odası Yayınları, İstanbul.
- Hanna, S.D., Lindamood, S., (2004), "An improved measure of risk aversion", *Financial Counseling and Planning*, 15 (2), 27–38.
- Kuhnen, C. M., & Chiao, J. Y. (2009). Genetic determinants of financial risk taking. *PloS one*, 4(2), e4362.
- Kungwani, P. (2014). Risk Management An Analytical Study. *IOSR Journal of Business and Management*, 16(3), 83-89.
- Lusardi A, Mitchell O. S., (2008), "Planning and financial literacy: How do women fare?" *American Economic Review*, 98(2), 413–417.
- Lusardi A, Mitchell O., (2007), "Financial literacy and retirement preparedness: Evidence and implications for financial education", *Business Economics*, 42(1), 35–44.
- Lusardi A., (2006), "Financial literacy and financial education: Review and policy implications", *NFI Policy Brief*, 2006-PB, 11.
- Monticone, C. (2010). How much does wealth matter in the acquisition of financial literacy? *The Journal of Consumer Affairs* 44 (February): 403-422.
- Remund, D. L. (2010). Financial literacy explicated: The case for a clearer definition in an increasingly complex economy. *Journal of consumer affairs*, 44(2), 276-295.
- Robb C. A., Woodyard A. S., (2011), "Financial knowledge and best practice behavior", *Journal of Financial Counseling and Planning*, 22(1), 60–70.
- Roszkowski, M.J., Grable, J., (2005), "Estimating risk tolerance: The degree of accuracy and the paramorphic representations of the estimate", *Journal of Financial Counseling and Planning*.
- Sitkin, S.B., Pablo, A.L., (1992), "Reconceptualizing the determinants of risk behaviour", *Academy of Management Review*, 17, 9-38.
- Sjöberg, L., Engelberg, E. (2009). Attitudes to economic risk taking, sensation seeking and values of business students specializing in finance. *Journal of Behavioral Finance*, 10 (1), 33-43.
- Tavşancıl, E. (2010). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi*. Ankara: Nobel.